

Sygn. akt V U 3070/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 06 maja 2015 r. w Legnicy

sprawy z wniosku M. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o zwrot nienależnie opłaconych składek

na skutek odwołania M. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 15 września 2014 r.

znak (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt VU 3070/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 15 września 2014r., nr (...)po rozpatrzeniu wniosku z dnia 04 sierpnia 2014r. odmówił wnioskodawczyni M. G. zwrotu nienależnie opłaconych składek z powodu niestwierdzenia nadpłaty. Ubezpieczona zadeklarowała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za miesiąc kwiecień 2014r. w wysokości 9 365,00 zł., następnie w dniu 26 czerwca 2014r. skorygowała tę podstawę do wysokości 5306,83 zł. uwzględniając przy obliczaniu tej podstawy fakt, że poczynając od 18 kwietnia 2014r. przebywała na zasiłku macierzyńskim. W ocenie organu rentowego, zmiana zadeklarowanej uprzednio przez płatnika składek za dany miesiąc podstawy wymiaru składek nie może nastąpić w formie złożenia korekty dokumentów, pod pojęciem której rozumie się modyfikację z mocą wsteczną nieprawidłowości we wcześniej przekazanych dokumentach ubezpieczeniowych. Tym samym, o ile podstawa wymiaru składek została zadeklarowana przez płatnika za dany miesiąc zgodnie z obowiązującymi przepisami, brak jest podstaw do późniejszej jej zmiany. Takie działanie jest niezgodne z obowiązującymi przepisami, ponieważ korekcie podlega jedynie zadeklarowana kwota będąca minimalną obowiązującą ubezpieczonego podstawą wymiaru składek (odpowiednio w wysokości 60 % przeciętnego wynagrodzenia albo 30 % minimalnego wynagrodzenia). Ponadto korekta taka może dotyczyć jedynie sytuacji, gdy w danym miesiącu powstaje lub ustaje obowiązek ubezpieczeń, albo ubezpieczony jest niezdolny do pracy w tym okresie i z tego tytułu przysługuje mu zasiłek. Dopuszcza się skorygowanie podstawy wymiaru składek ustalonej w wysokości innej niż minimalna obowiązująca danego ubezpieczonego tylko wtedy, gdy niezdolność do pracy trwa cały miesiąc

(do wysokości 0,00 zł). Nadto skorygować można podstawę wymiaru składek, jeżeli korekta zostanie dokonana jeszcze przed terminem opłacenia składek.

W odwołaniu od powyższej decyzji skarżąca wniosła o jej zmianę poprzez zwrot nienależnie pobranych przez organ rentowy składek za miesiąc kwiecień 2014r..W uzasadnieniu odwołania podniosła, iż od 18 kwietnia 2014r. przebywa na urlopie macierzyńskim, na którym składki są finansowane z budżetu państwa i w związku z powyższym złożyła korektę w celu nie zmiany zadeklarowanej uprzednio za dany miesiąc podstawy wymiaru składek, a częściowy zwrot opłaconych z góry przez skarżącą składek za miesiąc kwiecień od daty przejścia ubezpieczonej na urlop macierzyński.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując w całości treść zaskarżonej decyzji i argumenty w niej przedstawione. Organ rentowy podniósł, iż niedopuszczalne jest zgłoszenie w deklaracji rozliczeniowej korygującej nowych, a nie poprawionych danych tj. podstawy wymiaru składek zmniejszonej do kwoty 5 306,83 zł..z mocą wsteczną, podczas gdy raportem tym można jedynie dokonywać korekty nieprawidłowości we wcześniej przekazanych dokumentach ubezpieczeniowych. Ponadto art. 18 ust. 9 ustawy systemowej dotyczy możliwości proporcjonalnego zmniejszenia wyłącznie najniższej podstawy wymiaru składek. Faktu powyższego nie zmieniają zasady finansowania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób pobierających zasiłek macierzyński.

Sąd ustalił:

M. G., prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą w deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA za miesiąc kwiecień 2014r. wykazała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości 9 365,00 zł. Następnie w dniu 26 czerwca 2014r. złożyła deklarację rozliczeniową ZUS DRA w której skorygowała podstawę wymiaru składek do wysokości 5 306,83 zł. uwzględniając fakt, iż od dnia 18 kwietnia 2014r. przebywała na zasiłku macierzyńskim, na którym składki na ubezpieczenie emerytalne finansuje w całości budżet państwa, za pośrednictwem Zakładu. W dniu 04 sierpnia 2014r. skarżąca zwróciła się do organu rentowego z wnioskiem o zwrot nadpłaconych składek w którego załatwieniu wydano zaskarżoną decyzję, którą odmówiono ubezpieczonej zwrotu nienależnie opłaconych składek z powodu niestwierdzenia nadpłaty. Stwierdzenie nieprawidłowości w rozumieniu przepisów ustawy systemowej dopuszczającej możliwość złożenia korekty dokumentów, nie następuje w wyniku wyrażenia przez płatnika składek woli zmiany zadeklarowanej uprzednio za dany miesiąc podstawy wymiaru składek. W ocenie organu rentowego, nieprawidłowości dotyczą błędów rachunkowych bądź pisarskich w pierwotnie przekazanych dokumentach ubezpieczeniowych, natomiast zmiana dotyczy następczej modyfikacji prawidłowo wykazanych w pierwotnych dokumentach danych. Płatnik składek domagał się zgłoszenia w deklaracji rozliczeniowej korygującej nowych, a nie poprawionych danych tj. podstawy wymiaru składek zmniejszonej do kwoty 5 306,83 zł. z mocą wsteczną, co w ocenie organu rentowego jest niedopuszczalne.

dowód: w aktach ubezpieczeniowych: - deklaracje rozliczeniowe, k. 8-11;- wniosek z 04 sierpnia 2014r., k. 7; - decyzja ZUS O/L. z 15 września 2014r., k. 12.

Sąd zważył:

Odwołanie jest nieuzasadnione.

Zgodnie z art. 47 ust 3. ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2015.121 j. t.) płatnik składek jest zobowiązany złożyć, z zastrzeżeniem ust. 3a, deklarację rozliczeniową korygującą w formie nowego dokumentu zawierającego wszystkie prawidłowe dane określone w art. 46 ust. 4 w każdym przypadku, o którym mowa w art. 41 ust. 6, łącznie z raportem miesięcznym korygującym, jeżeli zachodzi konieczność korekty danych podanych w imiennym raporcie miesięcznym w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku. Za miesiąc, w którym

nastąpiło odpowiednio objęcie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi lub ich ustanie i jeżeli trwały one tylko przez część miesiąca, kwotę najniższej podstawy wymiaru składek zmniejsza się proporcjonalnie, dzieląc ją przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni podlegania ubezpieczeniu- art. 18 ust.8 i 9 ustawy systemowej.

Sporną kwestią wymagającą rozstrzygnięcia Sądu była ocena czy wnioskodawczyni w ramach złożonej w dniu 26 czerwca 2014r. korekty deklaracji rozliczeniowej co do podstawy wymiaru składek ma możliwość zwrotu, w jej ocenie, częściowo nienależnie opłaconych składek za miesiąc kwiecień 2014r. w związku z przejściem od 18 kwietnia 2014r. na urlop macierzyński. ZUS twierdził, iż nadpłaty nie było. Kwota, której domaga się wnioskodawczyni nie wynika z korekty błędnie podanych danych do ubezpieczenia społecznego, a jedynie z faktu, iż ubezpieczona post faktum uznała, iż ta podstawa wymiaru składek powinna być mniejsza. Organ rentowy nie traktuje tego jako korekty, która umożliwiałaby rozliczenie tych składek, a jedynie że jest to zmiana podstawy dokonana post faktum, która nie powinna być zwracana. W ocenie wnioskodawczyni ta zmiana mieści się w ramach dokonanej przez nią korekty.

Sąd w całości podzielił interpretację jaką przedstawił organ rentowy w decyzji jak również w odpowiedzi na odwołanie zarówno dotyczącą interpretacji art. 18 ust.9 ustawy systemowej jak również rozróżnienia pojęcia korekty od zmiany danych. Sąd w pełni podziela wyrażone w judykaturze stanowisko, iż przepisy prawa ubezpieczeń społecznych, ze względu na swoją specyfikę, powinny być wykładane ściśle co oznacza w zasadzie prymat dyrektyw wykładni językowej w odniesieniu do pozostałych metod wykładni oraz zakaz dokonywania wykładni rozszerzającej tych przepisów, szczególnie gdy dany przepis w swej treści nie budzi żadnych wątpliwości. W świetle dyrektyw wykładni językowej bezspornym jest, iż korekta może dotyczyć wyłącznie stwierdzenia nieprawidłowości w imiennym raporcie miesięcznym, a nie zmiany tych danych. W istocie jakiegokolwiek zmiany jakie mogą dotyczyć podstawy wymiaru składek nie mogą być dokonywane w formie korekty tych deklaracji. Z brzmienia art.18 ust. 9 ustawy systemowej wynika, iż przepis ten przewidując możliwość proporcjonalnego zmniejszenia podstawy wymiaru za miesiąc, w którym nastąpiło odpowiednio objęcie ubezpieczeniami emerytalnymi i rentowymi lub ich ustanie i jeżeli trwały one tylko przez część miesiąca, jeżeli jest to najniższa podstawa wymiaru o czym stanowi zwrot "kwotę najniższej podstawy wymiaru składek zmniejsza się proporcjonalnie...". Oznacza to, że możliwość korekty w rozumieniu powyższego przepisu występuje tylko w przypadku, gdy podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą była ustalona (zadeklarowana) w wysokości 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w ust. 8 art. 18 ustawy. Gdyby intencją ustawodawcy było ustalenie możliwości proporcjonalnego obniżenia każdej podstawy wymiaru, to wówczas w treści przepisu art. 18 ust. 9 ustawy, nie znalazłoby się określenie "najniższej" lecz np. zadeklarowanej podstawy.

W konsekwencji racjonalne jest unormowanie, że prawo do proporcjonalnego zmniejszenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe dotyczy tylko podstawy wskazanej w wysokości wymaganej przepisami prawa. Skoro bowiem osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, jak wyżej podniesiono, posiada swobodę deklarowania kwoty podstawy wymiaru, to posiada ona uprawnienie do samodzielnego określania tej podstawy także w przypadku, gdy ubezpieczeniu podlega przez część miesiąca. (por. także Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 11 czerwca 2014 r., III AUa 361/14,

LEX nr 1474575). Nie można zatem dokonać weryfikacji podstawy wymiaru składek wnioskodawczyni w trybie przez nią wskazanym w odwołaniu.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾§1 Kodeksu postępowania cywilnego oddalił odwołanie M. G. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 15 września 2014r., nr (...).